

FORTEGNELSE

over nogle

SØNDERJYSKE KRIGSFANGER

hjembragte paa danske Skibe

i

1919 - 1920

samt

NAVNEFORTEGNELSE

fra forskellige allierede

FANGELEJRE

FORORD

Efter Udarbejdelsen af de spredte Glimt omkring sønderjyske Krigsfangers Tilbagerejse paa danske Skibe efter Iste Verdenskrig, er jeg blevet klar over, at denne Redegørelse ligesom savnede lidt "Kød og Blod" -

Noget, som maaske kunde klares delvist med lidt Omtale af, hvem-hvorfra-hvortil og paa hvilken Maade, enkelte Krigsfanger, med Navns Nævnelser, kom tilbage til Sønderjylland. -

I Rigsarkivets og Landsarkivet i Aabenraa's Arkivkasser fandtes mange Optegnelser, som for mig har dannet Grundlag for en Fortegnelse over adskillige Sønderjydere Data i Forbindelse med deres Hjemsendelse -

For at faa "Styr paa Tropperne" har jeg - især med Henblik paa mulig Interesse for enkelte Lokalkarkiver (vel især i Nord- og Sydslesvig) - lagt Vægt paa, at nogle af Kriterierne, for at faa fremskyndet Hjemreisen til Sønderjylland, var Føde- og Hjemstedsoplysninger, hvorfor jeg som Udgangspunkt har valgt - hvor muligt - netop Angivelse af Fødested og aktuel Hjemsted. -

Det maa ligge i Sagens Natur, at Mulighederne for Fejl er legio. -

Opstaaede Fejl, som kan henregnes til, at grundlæggende Oplysninger har været urigtige. - Men egne Fejllæsninger af haandskrevne Optegnelser, forkert Oversættelser af Stednavne, og naturligvis : almindelig Sjusk fra min Side, er givetvis lige saa store Fejlkilder. -

Optegnelserne skal ikke betragtes som værende fuldstændige, hverken i Antal eller Indhold. - Men de kan muligvis danne et Udgangspunkt for videre Efterforskning, i hvilken Forbindelse bør nævnes, at der i mange "Enkelt-sager" kan forefindes interessante Oplysninger om den enkelte Soldats Skæbne. - Saadanne "Enkelt-sager" er der ikke taget særlig Højde for. -

Udenfor Sammenhængen med "Glimtene" fra de "maritime Hjemrejser" har jeg lavet en Fortegnelse over Krigsfangelejre for sønderjyske Krigsfanger, hvorfra de blev løsladte, men uden Oplysninger om deres videre Hjemfærd - Disse Fortegnelser er klart sagt ikke udtømmende - Her er det beklageligt, at en Fortegnelse over Krigsfanger, hjembragte til Danmark paa Ø.K.'s *S/S St. Tomas* fra Feltham-Lejren, med Ankomst til Aalborg den 4' Juli 1919, ikke fandtes - En Beskrivelse af Ankomsten til Aalborg er først ganske fornylig kommet mig i Hænde. - Men til Gengæld har jeg - ud fra Oplysninger fra Medlemsfortegnelser fra hhv "*Aurillac-Foreningen*" som "*Feltham-Foreningen*" - kunnet udarbejde en Liste over nogle af Krigsfangerne fra disse to Lejre. -

Navne, som for en stor Dels Vedkommende utvivlsomt allerede fremgaar paa anden Vis -

Det staar imidlertid ganske fast, at jeg skylder en stor Tak til alle fra Rigsarkivet, fra Landsarkivet i Aabenraa og, ej at forglemme Ringkøbing Biblioteks mange Medarbejdere - Dette-saa smukt beliggende-Bibliotek : min dejlige "*Varmestue*" !

En Tak, som hermed gives af

Rindum pr. 6950 Ringkøbing
i December 2007

Mogens Tvermoes

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Forord	0
Indholdsfortegnelse	I
Introduktion	II
Kildefortegnelse	III
Navnefortegnelse :	
Afsnit A : <i>S/S St Thomas'</i> Rejser No. 3-4-5-7 og 8	1 - 33 incl.
<i>S/S St. Thomas'</i> Rejser No. 1 - 2 og 6	34 - 52 incl.
Afsnit B : Krydseren <i>Valkyrien's</i> 1ste Rejse	53 - 56 incl.
Krydseren <i>Valkyrien's</i> 2den Rejse	57 - 62 incl.
Krydseren <i>Hejmdal's</i> Rejser No. 1 - 5	64 - 97 incl.
Afsnit C : hjemsendte sønderjyske Krigsfanger fra Lande udenfor Frankrig-England og Belgien :	
a) fra U.S.A :	98 - 102 incl.
b) fra øvrige Lande :	103 - 109 incl.
Afsnit D : <i>S/S Moskov's</i> Rejse til Sønderborg	110 - 118 incl.
<i>SS/Vidar's</i> Rejse	119
hjemrejste Krigsfanger fra "ukendte" Steder	120 - 122 incl.
Afsnit E : Lister over sønderjyske Krigsfanger i forskellige Lejre :	
a) i <i>belgiske</i> Fanglejre :	123
b) i <i>amerikanske</i> Fanglejre i <i>Frankrig</i> :	124 - 129 incl. + 140
c) i <i>franske</i> Fanglejre i <i>Frankrig</i> :	130 - 139 incl.
d) i <i>engelske</i> Fanglejre i <i>Frankrig</i> :	139
e) i <i>engelske</i> Fanglejre i <i>England</i> :	141
f) i <i>diverse</i> navneoplyste Fanglejre i <i>Frankrig</i> :	160 - 164 incl.
g) i <i>diverse</i> unavngivne Fanglejre i <i>Frankrig</i> :	164 - 165 incl.
Afsnit F : Medlemsfortegnelse over Medlemmer fra Foreninger af gamle sønderjyske Krigsveteraner	
a) Aurillac-Foreningen	142 - 146 incl.
b) Feltham-Foreningen	146 - 159 incl.
Afsnit G : Oversigt over Stednavne, med Relation til sønderjyske Krigsfangers Fødested og/eller aktuel Hjemsted (i 1919)	166 - 171 incl.

INTRODUKTION

Nærværende Fortegnelse over sønderjyske Krigsfanger fra 1ste Verdenskrig prætenderer ikke paa nogen som helst Maade at være udtømmende eller fuldkommen, endsige korrekt i alle Detailler -

Fejlmulighederne er, som allerde antydet i Forordet, virkelig mange. -

“Fordanskning” som “Fortyskning” af f.Eks.Stednavne og svigtende Evner til at tyde Haandskrifter er typiske Fejlmuligheder. -

Alligevel skulde der være Muligheder for at finde nogle rimelige Oplysninger om de enkelte Krigsfanger, hvis man anvender følgende Fremgangsmaade

Men nok forudsat at man kender :

- 1) Navn (Efternavn og - om muligt - Fornavn(e))
- 2) Fødested og/eller Bopæl i 1919-20

Til Hjælp vil ogsaa være Kendskab til Hjemrejsemaade, Tidspunkt derfor, og hvorfra (Land og evt. Navn paa Fangelejr. -

Personnavne og Stednavne er angivet i alfabetisk Rækkefølge -

Bedst er det at starte med Hjælp fra Angivelse af Føde-/Hjemsted (Lokalitetsangivelse) paa Siderne 166-171, hvor der for hver enkelt Sted er angivet Siderne, hvor den paagældende Lokalitet er omtalt -

Og dér vil man saa kunde finde de resp Navne -

Det bemærkes, at der i mange Tilfælde ikke findes Lokalitetsangivelser for Krigsfanger, i hvilke Tilfælde man nødsages til at gennemgaa Navnelisterne. -

Navneangivelse af Krigsfanger fra hhv. Aurillac- og Felthamlejrene hidrører i stort Omfang fra de Foreninger, der blev stiftet i 1919, kort efter Krigen -

KILDEANGIVELSE :

Arkivmateriale, hidrørende fra Rigsarkivet i København :

**Marineministeriet : Sekretariats- og Kommandokontor, Kommandosager 1919, pk 126-136
Søværnets Skibsjournaler 310.08 Nr 3676, Hejmdal : 3 bd -1 pk
og
Søværnets skibsjournaler 310.8 Nr 3688, Krydseren Valkyrien 1919-20 : 4 Bind**

**Det midlertidige Ministerium for Sønderjyske anliggender :
Sønderjyske krigsfangers hjemsendelse, 1920-1921 : 1 pk.**

**2-0419 Paris, diplomatisk repræsentation :
Hjemsendelse af slesviske Krigsfanger, aflev 1939, pk 360 : 1 pk**

**Udenrigsministeriet,
Ambassaden i London prov. 372, aflev 1948 :
Journalsag nr 7.T.19 Sønderjysk Fond m.m : 1 læg
Journalsager Gruppe 11 F-O Pakke Nr 132**

**London Konsulær Repræsentation 1½421 Aflev 1921-38 : Korrespondance sager 1915-23
pk. 1467-1468, 1919 : 2 pk**

**Fra det danske Konsulat paa Malta (Valetta) er ogsaa modtaget megen Arkivmateriale -
En nøjere Journalangivelse er desværre ikke blevet noteret**

Arkivmateriale, hidrørende fra Landsarkivet i Aabenraa :

**Foreningsarkiver : Nr 55, Feltham Foreningen
Foreningsarkiver : Nr 54/1, Aurillac Foreningen, Forhandlingsprotokoller 1919-73**